

หัวข้อวิจัย	การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ผ่านกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
โดย	คมคาย น้อยสิทธิ
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนร่วมกับแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 2) ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 776 คน ครูและบุคลากร จำนวน 44 คน ผู้ปกครอง จำนวน 260 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ประกอบด้วย 7 ด้าน 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ด้านความความรับผิดชอบ ตัวบ่งชี้ คือ ตั้งใจเรียน/ไม่เรียนรู้อื่น การปฏิบัติตามข้อตกลงห้องเรียน การทำงานเป็นทีม 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตัวบ่งชี้ คือ ไม่โกหก/ให้ข้อมูลของตนเองตามความเป็นจริงและถูกต้อง ไม่ลักขโมยของผู้อื่น เก็บของมีค่าได้แล้วส่งคืนครู 3) ด้านความกตัญญู ตัวบ่งชี้ คือ แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ เรียนรู้ประวัติบุคคลสำคัญของท้องถิ่น อนุรักษ์ความเป็นไทย 4) ด้านความพอเพียง ตัวบ่งชี้ คือ การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การประหยัดและอดออม 5) ด้านอุดมการณ์คุณธรรม ตัวบ่งชี้ คือ การปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรมของโรงเรียน การจัดทำโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านคุณธรรม 6) ด้านความมีวินัย ตัวบ่งชี้ คือ การปฏิบัติตามระเบียบ/ข้อตกลงของโรงเรียน การตรงต่อเวลา การอดทนมุ่งมั่นทำงาน 7) ด้านความมีจิตอาสา ตัวบ่งชี้ คือ การเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชน การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น การเสียสละเพื่อส่วนรวม และแนวทางกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีตามตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมเชิงคุณธรรมนักเรียน จำนวน 10 ต้นกล้า ได้แก่ ต้นกล้าที่ 1 หนูน้อยยอดกตัญญู ต้นกล้าที่ 2 ชีวิตดีดีอาสา ต้นกล้าที่ 3 ของหายได้คืน ต้นกล้าที่ 4 แวดเด็กดี ต้นกล้าที่ 5 หนูน้อยนักบุญ ต้นกล้าที่ 6 หัวชนเส้น ต้นกล้าที่ 7 เดินตามรอยพ่อ ต้นกล้าที่ 8 ฉลาดใช้เทคโนโลยี ต้นกล้าที่ 9 วัยใส รู้ภัย ยาเสพติด ต้นกล้าที่ 10 หนึ่งห้องเรียนหนึ่งความดี

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเชิงคุณธรรมของนักเรียนที่เป็นผลจากการจัดกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดี พบว่า ระดับคุณธรรมอัตลักษณ์ของนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความมีวินัย อยู่ระดับมากที่สุด ส่วนด้านความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศการณคุณธรรม ความกตัญญู ความมีจิตอาสา ความพอเพียง และด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า ตัวแปรคุณธรรมอัตลักษณ์ (MOR) มีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยพิจารณาได้จากค่าไค-สแควร์ ที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Chi-Square} = 8.881, \text{df} = 8, p = .352$)

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู และผู้ปกครองที่มีต่อผลการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียนด้วยกิจกรรมต้นกล้าแห่งความดีในการส่งเสริมคุณธรรมอัตลักษณ์นักเรียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อคุณธรรมอัตลักษณ์ ด้านความมีจิตอาสาและด้านความซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด ส่วนครู และผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อคุณธรรมอัตลักษณ์ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและความมีจิตอาสามากที่สุดเหมือนกัน